

**Trenčiansky samosprávny kraj
K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín**

***Správa o náhrade preukázanej straty za zrealizované služby
vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave
za rok 2020 zmluvným dopravcom.***

Trenčiansky samosprávny kraj (ďalej len TSK) má v súlade so zákonom č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov a nariadení EÚ uzatvorené s dopravcami zmluvy o službách vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave – prímestskej autobusovej doprave.

Zmluvou o výkone vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave – prímestskej autobusovej doprave zo dňa 30.10.2009 v znení dodatkov (ďalej len Zmluva) sa zmluvní dopravcovia zaviazali poskytnúť samosprávnemu kraju dopravné výkony v prímestskej autobusovej doprave a samosprávny kraj sa zaviazal poskytnúť zmluvným dopravcom náhradu preukázanej straty (ďalej len príspevok).

Prímestskú autobusovú dopravu na území TSK vykonávali v roku 2020 na základe Zmluvy, resp. dodatku pre rok 2020 a v súlade so schválenými cestovnými poriadkami dvaja zmluvní dopravcovia - SAD Prievidza a. s. a SAD Trenčín, a. s..

Uznesením Zastupiteľstva TSK č. 384/2019 zo dňa 25.11.2019 bol schválený Rozpočet TSK na roky 2020-2022, v ktorom bola schválená výška príspevku (náhrady predpokladanej straty) pre zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave v celkovom objeme **23 500 000,00 eur**.

Uznesením Zastupiteľstva TSK č. 461/2020 zo dňa 18.05.2020 bola schválená Zmena Rozpočtu TSK na roky 2020-2022 (I. zmena) a v rámci nej zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov o **5 119 886,00 eur** za účelom úhrady neuhradenej preukázanej straty za poskytnuté služby vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave za IV. štvrtrok 2019, resp. rok 2019.

Celkový objem rozpočtovaných finančných prostriedkov pre zmluvných dopravcov na rok 2020 predstavoval **28 619 886,00 eur** (viď Tabuľka č. 1).

Tabuľka č. 1

Prehľad: Schválený Rozpočet TSK na rok 2020 - Cestná doprava

Zmluvný dopravca	Predpokladaná strata na rok 2020 návrh dopravcov	Dodatok pre rok 2020*)	Schválený Rozpočet TSK na rok 2020		
			Preddavky na náhradu predpokladanej straty na rok 2020	1. zmena Rozpočtu TSK na rok 2020**)	Bežné výdavky Rozpočet TSK rok 2020 (spolu)
SAD Prievidza a. s.	8 892 351,00	7 950 000,00	7 950 000,00	1 930 832,00	9 880 832,00
SAD Trenčín, a. s.	17 880 246,00	15 550 000,00	15 550 000,00	3 189 054,00	18 739 054,00
SPOLU	26 772 597,00	23 500 000,00	23 500 000,00	5 119 886,00	28 619 886,00

Poznámka:

*) Dodatok pre rok 2020 = Predpokladaná strata - výška príspevku na rok 2020 schválená v Rozpočte TSK na rok 2020;

***) 1. zmena Rozpočtu TSK na rok 2020 = výška neuhradenej preukázanej straty za rok 2019.

Dodatkom č. 20 zo dňa 14.04.2020 (SAD Trenčín, a. s.) a Dodatkom č. 17 zo dňa 14.04.2020 (SAD Prievidza a. s.) bol dohodnutý **objem dopravných výkonov (tarifné kilometre) a výška príspevku** na vykrytie predpokladanej straty za poskytovanie služieb vo verejnom záujme v roku 2020 pre zmluvných dopravcov nasledovne:

Tabuľka č. 2

Prehľad: Výška príspevku na vykrytie predpokladanej straty pre rok 2020 podľa zmluvných dopravcov (Dodatok pre rok 2020)

Zmluvný dopravca	Objem dopravných výkonov/ Tarifné kilometre (km)	Výška príspevku na vykrytie predpokladanej straty pre rok 2020 (eur)
SAD Prievidza a. s.	7 985 068	7 950 000,00
SAD Trenčín, a. s.	14 252 519	15 550 000,00
SPOLU	22 237 587	23 500 000,00

Spracoval: Oddelenie verejnej dopravy na základe dodatkov pre rok 2020

Bežné transfery rozpočtované na rok 2020 vo výške **28 619 886,00 eur** boli čerpané v roku 2020 v celkovom objeme **28 613 530,00 eur** (čo predstavuje plnenie na 99,98 %) vrátane úhrady neuhradenej preukázanej straty za rok 2019 vo výške **5 113 530,00 eur**.

Tabuľka č. 3

Prehľad: Čerpanie finančných prostriedkov – bežné výdavky z Rozpočtu TSK na rok 2020

Zmluvný dopravca	Schválený Rozpočet TSK 2020 vr. predpokladanej straty r. 2019	Bežné výdavky (poskytnuté mesačné preddavky) podľa dodatku pre rok 2020*)	Zúčtovanie preddavkov za I. až III. Q.2020**)	Úhrada neuhradenej preukázanej straty za IV.Q.2019***)	Čerpanie bežných výdavkov z Rozpočtu TSK celkom
SAD Prievidza a. s.	9 880 832,00	6 476 574,00	1 473 426,00	1 930 832,00	9 880 832,00
SAD Trenčín, a. s.	18 739 054,00	13 263 346,00	2 286 654,00	3 182 698,00	18 732 698,00
Spolu	28 619 886,00	19 739 932,00	3 760 080,00	5 113 530,00	28 613 530,00

Poznámka:

*) poskytnuté bežné výdavky = poskytnuté mesačné preddavky za január až november 2020;

**) zúčtovanie preddavkov za I. až III. štvrťrok 2020= finančné vyrovnanie jednotlivých štvrťrokov v súlade so Zmluvou;

***) zrealizovaná úhrada neuhradenej preukázanej straty z poskytovania služieb za rok 2019 (v zmysle Uznesenia č.458/2020 zo dňa 18.05.2020) v súlade so Zmluvou.

Na úvod vyhodnotenia prímestskej autobusovej dopravy za rok 2020 musíme konštatovať, že prevádzka prímestskej autobusovej dopravy Trenčianskeho samosprávneho kraja bola poznačená šírením nového ochorenia COVID-19 na Slovensku.

Výšku preukázanej straty v roku 2020 ovplyvnila predovšetkým dňa 11.03.2020 vládou SR vyhlásená **mimoriadna situácia na Slovensku** s cieľom zabrániť šíreniu nového ochorenia COVID-19, ktorá mala za následok zavedenie viacerých mimoriadnych opatrení (uzatvorenie všetkých škôl, školských zariadení, všetkých voľnočasových zariadení, obmedzenie prevádzkovej doby na úradoch, vo firmách, vo výrobných prevádzkach a pod.). Zároveň platí odo dňa 01.10.2020 vládou SR vyhlásený **núdzový stav na Slovensku**. Dôvodom vyhlásenia núdzového stavu na celom území Slovenska je bezprostredná hrozba, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb v súvislosti so vznikom pandémie na bezprostredne ohrozenom území. Zavedenie mimoriadnych opatrení a zavedenie núdzového stavu na celom Slovensku trvá naďalej, čo má vplyv na obmedzenie prevádzky prímestskej autobusovej dopravy na území Trenčianskeho kraja aj v roku 2021.

SAD Trenčín, a. s.

1) Porovnanie predpokladu roku 2020 so skutočnosťou roku 2020:

Tabuľka č. 4

Základné ukazovatele: Skutočnosť 2019, Predpoklad/Skutočnosť rok 2020

SAD Trenčín, a. s.	Skutočnosť 2019	Predpoklad 2020	Skutočnosť 2020	Rozdiel Skutočnosť 2020 – skutočnosť 2019	Pokles/Rast %
Nafta (eur)	3 789 283,00	3 850 783,00	2 957 462,00	-831 821,00	-21,95
Mzdy a odvody (eur)	8 970 400,00	9 114 079,00	9 171 021,00	+200 621,00	+2,23
Opravy (paušál/mesiac) (eur)	1 681 728,00	1 874 631,00	1 542 646,00	-139 089,00	-8,27
Odpisy (eur)	3 789 292,00	3 534 241,00	3 866 013,00	+76 721,00	+2,20
Cestovné/stravné (eur)	501 521,00	516 666,00	473 801,00	-27 720,00	-5,53
Ostatné náklady (eur)	3 837 372,00	3 704 314,00	3 886 111,00	+48 739,00	+1,27
Prevádzková a správna réžia (eur)	1 552 362,00	1 394 620,00	1 614 833,00	+62 471,00	+4,02
EON (eur)	24 121 958,00	23 989 334,00	23 511 887,00	-610 071,00	-2,53
EON vr. primeraného zisku (eur)	25 308 209,00	25 169 084,00	24 668 176,00	-640 033,00	-2,53
Výnosy spolu (eur)	7 525 511,00	7 288 439,00	5 232 467,00	-2 293 044,00	-30,47
Tržby z cestovného (eur)	7 481 883,00	7 269 600,00	5 150 886,00	-2 330 997,00	-31,16
Ďalšie výnosy (eur)	43 628,00	18 840,00	81 581,00	+37 953,00	+86,99

Preukázaná strata (eur)	-17 782 698,00	-17 880 645,00	-19 435 709,00	-1 653 011,00	+9,30
Poskytnutý príspevok (eur)	14 600 000,00	15 550 000,00	15 550 000,00	+950 000,00	+6,51
Neuhradená preukázaná strata (eur)	-3 182 698,00	-2 330 645,00	-3 885 709,00	+703 011,00	+22,08
Počet prepravených osôb (osoby)	14 060 689	13 870 575	9 120 417	-4 940 272,00	-35,14
Ubehnuté kilometre (km)	15 119 128	15 247 827	13 901 277	-1 346 550	-8,83
Tarifné kilometre (km)	14 135 521	14 252 519	13 014 750	-1 237 769	-8,68
Nákup autobusov (ks)	0	0	20	+20	

Spracoval: Oddelenie verejnej dopravy na základe podkladov SAD Trenčín, a. s. - Zúčtovania preddavkov náhrady preukázanej straty

Výšku preukázanej straty z poskytovania služieb vo verejnom záujme v roku 2020 u zmluvného dopravcu **SAD Trenčín, a. s.** ovplyvnila vyššie uvedená mimoriadna situácia, resp. núdzový stav.

Vzhľadom na obmedzenú prevádzku prímestskej autobusovej dopravy v čase od 13.03.2020 (zavedenie prázdninového režimu), resp. od 18.03.2020 (zavedenie režimu prevádzky v čase pracovných dní ako v sobotu) a od 11.05.2020 zavedenie prázdninového režimu prímestskej autobusovej dopravy s niektorými vybranými „posilovými“ spojmi sme zaznamenali v porovnaní s predpokladom pre rok 2020 **pokles prepravených osôb, resp. neplnenie predpokladaného počtu prepravených osôb o viac ako 4 750 tis. osôb** a zároveň pokles, resp. **neplnenie tržieb z cestovného o 2 118 714,00 eur.**

V súvislosti s obmedzenou prevádzkou a zavedením mimoriadnych opatrení v priebehu roka 2020 bol dopravcom vykázaný nižší objem ubehnutých kilometrov o 1 346 550 km, čo ovplyvnilo aj výšku ekonomicky oprávnených nákladov. Tieto náklady boli oproti predpokladu nižšie o 477 447,00 eur.

2) Porovnanie skutočnosti výšky EON a výnosov v roku 2020 so skutočnosťou s rokom 2019:

Výška EON bola medziročne nižšia o **610 071,00 eur**, čo predstavuje pokles o 2,5 %.

Nižšie ekonomicky oprávnené náklady v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 sú takmer vo všetkých nákladových položkách **s výnimkou:**

- **nákladov na priame mzdy a odvody**, ktoré sú vyššie o 200 621,00 eur z dôvodu navýšenia priemernej mzdy vodičov o 6 % oproti priemernej mzde vodičov dosiahnutej v roku 2019. Týmto navýšením dochádza k plneniu kolektívnej zmluvy Dopravcu;
- **nákladov na odpisy**, ktoré sú vyššie o 76 721,00 eur – dôvodom je nákup a zaradenie 20 nových autobusov vo februári 2020;
- **ostatných nákladov**, ktoré sú vyššie o 48 739,00 eur. V týchto nákladoch sú zahrnuté mimoriadne náklady na dezinfekciu autobusov a náklady na ochranné pracovné prostriedky vo výške 77 650 eur;
- vyšších **nákladov na prevádzkovú a správnu réžiu** o 62 471,00 eur oproti roku 2019. Jedným z dôvodov vyšších nákladov je okrem iného zvýšenie priemernej mzdy THP - zamestnancov a s tým spojené náklady na odvody z miezd (zvýšenie priemernej mzdy o 6% v súlade s platnou kolektívnou zmluvou Dopravcu).

Výnosy v roku 2020 sú medziročne nižšie o 2 293 044,00 eur a zahŕňajú:

- nižšie **tržby z cestovného** o 2 330 997,00 eur oproti roku 2019 z dôvodu mimoriadnej situácie na Slovensku, resp. núdzového stavu, ktorý má za následok obmedzenie prevádzky v prímestskej autobusovej doprave. Vzhľadom na situáciu, ktorá je spôsobená šírením ochorenia COVID-19 sme zaznamenali aj medziročný pokles počtu prepravených osôb v prímestskej autobusovej doprave o 4 940 272 osôb. Najväčší pokles bol zaznamenaný najmä v skupine cestujúcich „žiaci a študenti“ (50,6 %) z dôvodu uzatvorenia všetkých škôl a školských zariadení;
- vyššie **d ďalšie výnosy** o 37 953,00 eur z dôvodu predaja odpísaných a vyradených autobusov podľa znaleckého posudku.

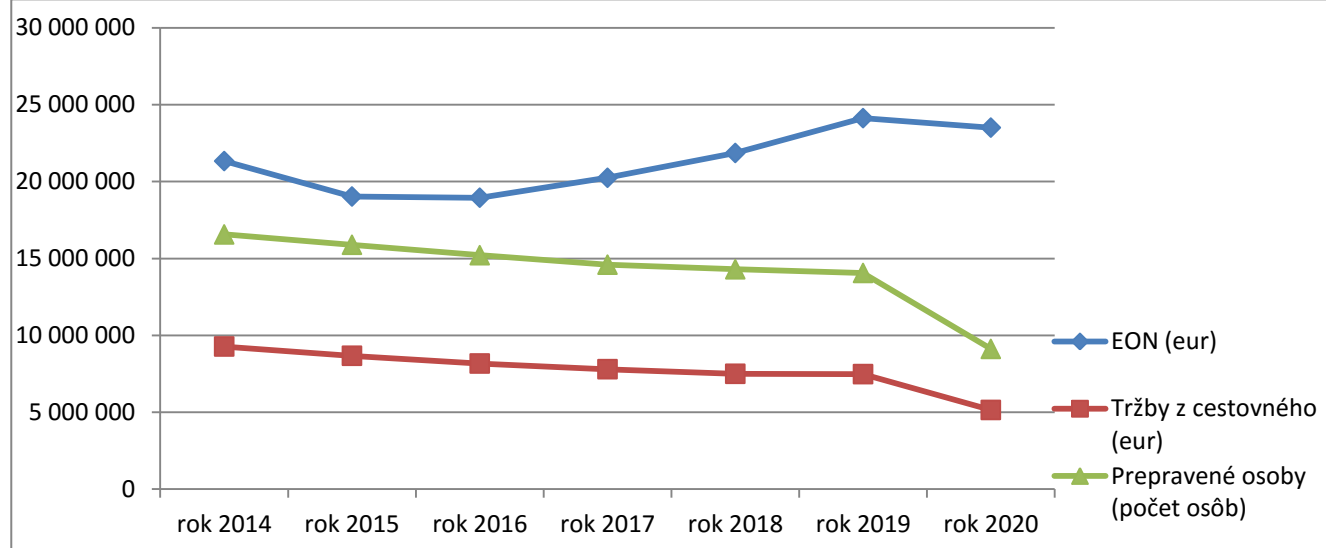
Tabuľka č. 5

Prehľad vývoja ukazovateľov: EON, Tržby z cestovného, Počet prepravených osôb za roky 2014 – 2020

SAD Trenčín, a. s.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ekonomicky oprávnené náklady (eur)	21 337 250	19 032 576	18 955 498	20 250 386	21 862 604	24 121 958	23 511 887
Tržby z cestovného (eur)	9 279 174	8 675 600	8 171 746	7 803 524	7 503 344	7 481 883	5 150 886
Prepravené osoby (počet osôb)	16 567 012	15 894 264	15 214 525	14 599 433	14 299 562	14 060 689	9 120 417

Spracoval: Oddelenie verejnej dopravy na základe podkladov Dopravcu

Základné ukazovatele: EON, Tržby z cestovného, Počet prepravených osôb za roky 2014 - 2020 Graf č. 1

SAD Prievidza a. s.

3) Porovnanie predpokladu roku 2020 so skutočnosťou roku 2020

Tabuľka č. 6

Základné ukazovatele: Skutočnosť 2019, Predpoklad/Skutočnosť 2020:

SAD Prievidza a. s.	Skutočnosť 2019	Predpoklad 2020	Skutočnosť 2020	Rozdiel Skutočnosť 2020 – skutočnosť 2019	Pokles/Rast %
Nafta (eur)	2 145 030,00	2 024 798,00	1 686 712,00	-458 318,00	-16,70
Mzdy a odvody (eur)	3 964 080,00	4 335 896,00	4 298 815,00	+334 735,00	+8,44
Opravy (paušál/mesiac) (eur)	1 359 275,00	1 124 100,00	1 345 613,00	-13 662,00	-1,11
Odpisy (eur)	2 157 018,00	1 860 168,00	1 924 367,00	-232 651,00	-10,79
Cestovné/stravné (eur)	301 258,00	313 644,00	292 531,00	-8 727,00	-2,90
Ostatné náklady (eur)	1 634 275,00	1 709 959,00	1 666 782,00	+32 507,00	+1,99
Prevádzková a správna réžia	1 131 353,00	1 113 220,00	1 140 606,00	+9 253,00	+0,82
EON (eur)	12 692 289,00	12 481 785,00	12 355 426,00	-336 863,00	-2,65
EON vr. primeraného zisku (eur)	13 318 698,00	13 105 874,00	12 962 652,00	-356 046,00	-2,67
Výnosy spolu (eur)	3 987 866,00	4 213 523,00	2 895 510,00	-1 092 356,00	-27,39
Tržby z cestovného (eur)	3 957 284,00	4 203 231,00	2 727 163,00	-1 230 121,00	-31,08
Ďalšie výnosy (eur)	30 582,00	10 292,00	168 347,00	+137 765,00	+550,48
Preukázaná strata (eur)	-9 330 832,00	-8 892 351,00	-10 067 143,00	-736 311,00	+7,89
Poskytnutý príspevok (eur)	7 400 000,00	7 950 000,00	7 950 000,00	+550 000,00	+7,43
Neuhradená preukázaná strata (eur)	-1 930 832,00	-942 351,00	-2 117 143,00	+186 311,00	+9,65
Počet prepravených osôb (osoby)	6 918 836	6 995 844	4 433 316	-2 485 520	35,92
Ubehnuté kilometre (km)	8 706 289	8 735 664	7 996 921	-709 368	-8,15
Tarifné kilometre (km)	7 980 145	4 985 068	7 307 762	-672 383	-8,43
Nákup autobusov (ks)	0	0	6	6	

Spracoval: Oddelenie verejnej dopravy na základe podkladov SAD Prievidza a. s. - Zúčtovania preddavkov náhrady preukázanej straty

Výšku preukázanej straty z poskytovania služieb vo verejnom záujme v roku 2020 u zmluvného dopravcu **SAD Prievidza a. s.** ovplyvnila vyššie uvedená mimoriadna situácia, resp. núdzový stav. Vzhľadom na obmedzenú prevádzku prímestskej autobusovej dopravy v čase od 13.03.2020 (zavedenie prázdninového režimu), resp. od 18.03.2020 (zavedenie režimu prevádzky v čase pracovných dní ako v sobotu) a od 11.05.2020 zavedenie prázdninového režimu prímestskej autobusovej dopravy s niektorými vybranými „posilovými“ spojmi sme zaznamenali v porovnaní s predpokladom pre rok 2020 **pokles prepravených osôb, resp. neplnenie predpokladaného počtu prepravených osôb o viac ako 2 562 tis. osôb** a zároveň pokles, resp. **neplnenie tržieb z cestovného o 1 476 068,00 eur.**

V súvislosti s obmedzenou prevádzkou a zavedením mimoriadnych opatrení v roku 2020 bol dopravcom vykázaný nižší objem ubehnutých kilometrov o 738 743 km, čo ovplyvnilo aj výšku ekonomicky oprávnených nákladov, ktoré sú nižšie o 126 359,00 eur oproti predpokladu.

4) Porovnanie skutočnosti výšky EON a výnosov v roku 2020 so skutočnosťou s rokom 2019:

Výška EON bola medziročne nižšia o **336 863,00 eur**, čo predstavuje pokles o 2,65 %.

Nižšie ekonomicky oprávnené náklady v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 sú takmer vo všetkých nákladových položkách **s výnimkou**:

- **nákladov na priame mzdy a odvody**, ktoré sú vyššie o 334 735,00 eur z dôvodu navýšenia priemernej mzdy vodičov o 5 % oproti priemernej mzde vodičov dosiahnutej v roku 2019, čím dochádza k plneniu kolektívnej zmluvy Dopravcu;
- **ostatných nákladov**, ktoré boli vyššie o 32 507,00 eur. V týchto nákladoch sú zahrnuté okrem iného mimoriadne náklady na dezinfekciu autobusov a náklady na ochranné pracovné prostriedky vo výške 24 975,00 eur;
- vyšších **nákladov na prevádzkovú a správnu réžiu** o 9 253,00 eur oproti roku 2019. Dôvodom vyšších nákladov je zvýšenie nákladov spojených s prerozdelením prevádzkovej réžie v roku 2020 a zvýšenie priemernej mzdy ostatných pracovníkov v súlade s platnou kolektívnou zmluvou Dopravcu.

Výnosy v roku 2020 boli medziročne nižšie o 1 092 356,00 eur, ktoré zahŕňajú:

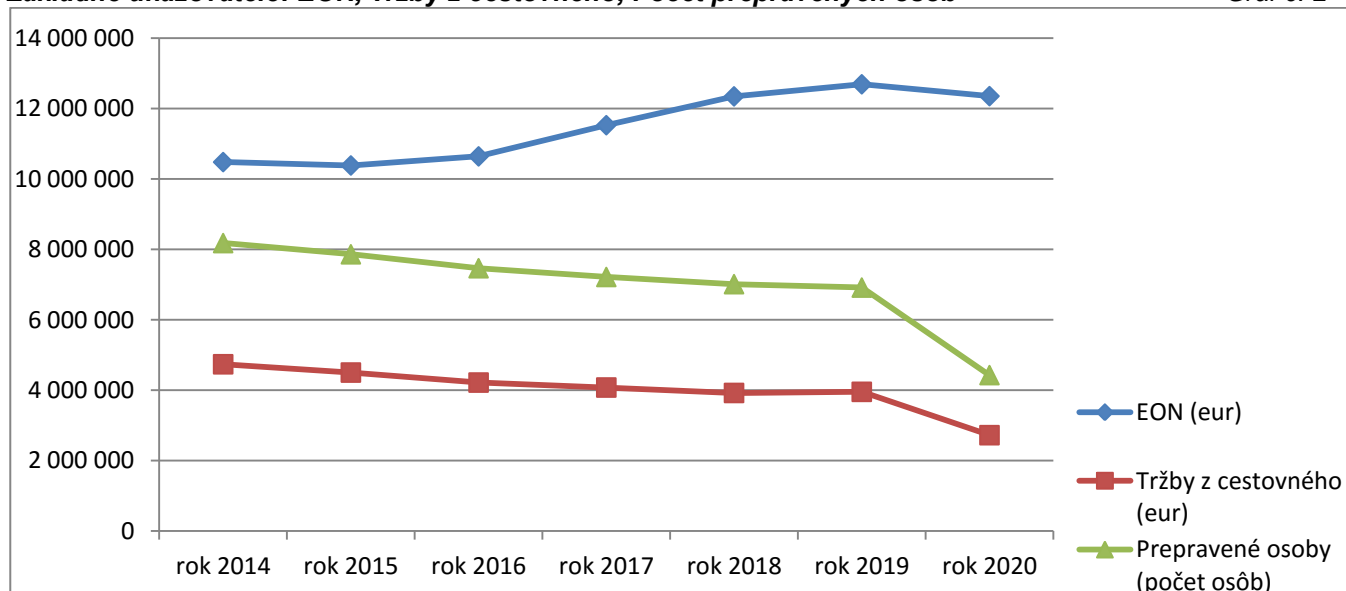
- nižšie **tržby z cestovného** o 1 230 121,00,00 eur oproti roku 2019 z dôvodu mimoriadnej situácie na Slovensku, resp. núdzového stavu, ktorý má za následok obmedzenie prevádzky v prímestskej autobusovej doprave. Vzhľadom na situáciu, ktorá je spôsobená šírením ochorenia COVID-19 sme zaznamenali aj medziročný pokles počtu prepravených osôb v prímestskej autobusovej doprave o 2 485 520 osôb. Najväčší pokles bol zaznamenaný najmä v skupine cestujúcich „žiaci a študenti“ (50,7 %) z dôvodu uzatvorenia všetkých škôl a školských zariadení;
- vyššie **d ďalšie výnosy** o 137 765,00 eur z titulu úhrady finančného príspevku na úhradu náhrady mzdy zamestnancov pre zamestnávateľa zasiahnutého mimoriadnou situáciou. Dopravca vzhľadom na finančnú pomoc v rámci projektu „Prvá pomoc“ podľa Opatrenia č. 3A podľa § 54 ods. 1, písm. e) Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov požiadal o príspevok v jednotlivých mesiacoch v roku 2020 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi. Výška príspevku za rok 2020 bola uhradená v sume 82 659,00 eur. Zároveň Dopravca obdržal príspevok na kúpu autobusov v rámci nenávratného finančného príspevku na obnovu vozidlového parku (nákup 6 autobusov).

Tabuľka č. 7

Prehľad vývoja ukazovateľov: EON, Tržby z cestovného, Počet prepravených osôb za roky 2014 – 2020

SAD Prievidza a. s.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Ekonomicky oprávnené náklady (eur)</i>	10 482 781	10 386 173	10 651 498	11 530 321	12 348 842	12 692 289	12 355 426
<i>Tržby z cestovného (eur)</i>	4 740 627	4 505 060	4 221 266	4 079 938	3 924 544	3 957 284	2 727 163
<i>Prepravené osoby (počet osôb)</i>	8 182 067	7 863 938	7 467 866	7 220 068	7 015 882	6 918 836	4 433 316

Spracoval: Oddelenie verejnej dopravy na základe podkladov od Dopravcu

Zhrnutie:

Tabuľka č. 8

Základné ukazovatele za rok 2020 v porovnaním s rokom 2019 podľa jednotlivých zmluvných dopravcov

Základné ukazovatele	SAD Prievidza a. s.		SAD Trenčín, a. s.	
	Rok 2019 skutočnosť	Rok 2020 Skutočnosť	Rok 2019 skutočnosť	Rok 2020 skutočnosť
Ekonomicky oprávnené náklady (eur)	12 692 289,00	12 355 426,00	24 121 958,00	23 511 887,00
Ekonomická cena dopravy vr. primeraného zisku (eur)	13 318 698,00	12 962 652,00	25 308 209,00	24 668 176,00
Výnosy spolu (eur)	3 987 866,00	2 895 510,00	7 525 511,00	5 232 467,00
v tom: tržby z cestovného (eur)	3 957 284,00	2 727 163,00	7 481 883,00	5 150 886,00
Predpokladaná/preukázaná strata zo služieb vo verejnom záujme (eur)	-9 330 832,00	-10 067 143,00	-17 782 698,00	-19 435 709,00
Poskytnutý príspevok (eur)	7 400 000,00	7 950 000,00	14 600 000,00	15 550 000,00
Neuhradená preukázaná strata(eur)	-1 930 832,00	-2 117 143,00	-3 182 698,00	-3 885 709,00
Objem ubehnutých kilometrov (km)	8 706 289	7 996 921	15 119 128	13 901 277
Objem tarifných kilometrov (km)	7 980 145	7 307 762	14 135 521	13 014 750
Počet prepravených osôb (osoby)	6 918 836	4 433 316	14 060 689	9 120 417

Spracoval: Oddelenie verejnej dopravy na základe podkladov zmluvných dopravcov - zúčtovania preddavkov náhrady preukázanej straty

Základné ukazovatele spolu (SAD Trenčín, a. s., SAD Prievidza a. s.), ktoré ovplyvnili výšku preukázanej straty celkom v roku 2020:**a) Nákladové položky**

V roku 2020 zmluvní dopravcovia vykázali ekonomicky oprávnené náklady v celkovom objeme 35 867 313,00 eur, čo je o 946 934,00 eur menej oproti roku 2019.

Nižšie ekonomicky oprávnené náklady sú z dôvodu už spomínanej mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu na Slovensku od 13.03.2020. Tomuto núdzovému stavu bol nútený Trenčiansky samosprávny kraj v súčinnosti so zmluvnými dopravcami prispôbiť

aj prevádzku prímestskej autobusovej dopravy. Obmedzenie prevádzky prímestskej autobusovej dopravy v čase pandémie ochorenia COVID-19 v roku 2020 malo za následok nižší objem vykázaných ubehnutých kilometrov o 1 927 219 km. V súvislosti s nižším objemom ubehnutých kilometrov sme zaznamenali aj nižšie ekonomicky oprávnené náklady, a to predovšetkým tie nákladové položky, ktoré závisia od počtu ubehnutých kilometrov, najmä: náklady na pohonné látky, náklady na opravy a udržiavanie, náklady na gumové obruče, náklady na mýtné poplatky a i. a náklady v závislosti od počtu autobusových spojov – náklady za vstupy na autobusové stanice a pod..

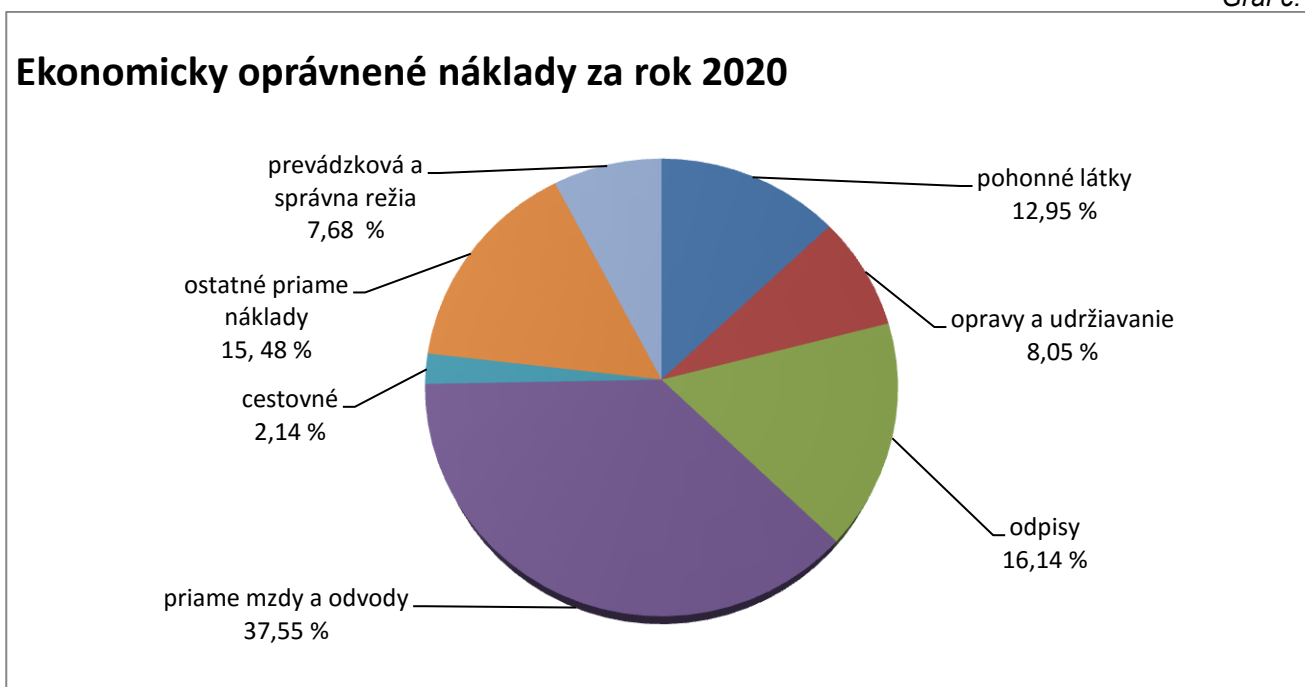
Nižšie ekonomicky oprávnené náklady o 946 934,00 eur sú takmer vo všetkých nákladových položkách s výnimkou nákladov na priame mzdy a odvody a s výnimkou mimoriadnych nákladov, t. j. nákladov na dezinfekciu autobusov, nákladov na ochranné prostriedky a pomôcky pre vodičov, pri ktorých sme zaznamenali nárast.

Vzhľadom na dodržiavanie rastu priemernej mzdy vodičov sme zaznamenali medziročné zvýšenie **nákladov na priame mzdy a odvody** o 535 356,00 eur,

Uvedená mimoriadna situácia, resp. núdzový stav si vyžiadali aj zvýšenie **mimoriadnych nákladov** spolu vo výške **102 625,00 eur** zameraných na ochranu zdravia nielen vodičov, ale predovšetkým náklady na ochranu zdravia cestujúcej verejnosti. Neočakávané zvýšené náklady zmluvní dopravcovia nepredpokladali a zároveň v roku 2019 nezaznamenali. Jedná sa o mimoriadne náklady na:

- dezinfekciu vozidlového parku vo výške 51 508,00 eur,
- ochranné pracovné prostriedky a pomôcky pre vodičov (ochranné rúška, ochranné rukavice a okuliare, dezinfekcia a pod.) vo výške 51 117,00 eur.

Graf č. 3

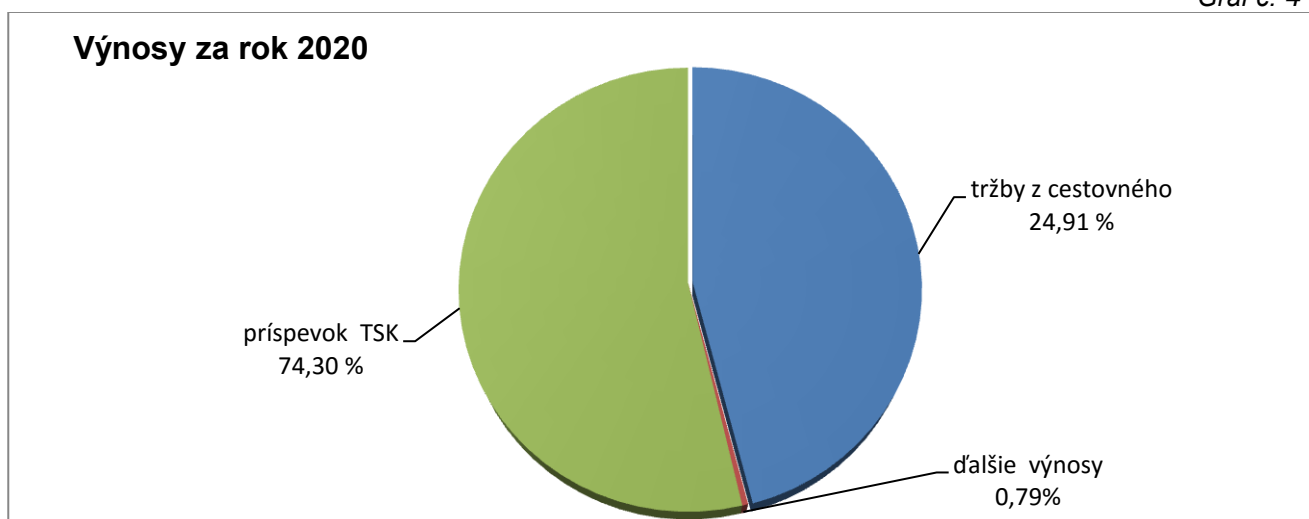
b) Výnosové položky

- **tržby z cestovného vo výške 7 878 049,00 eur**, pričom s medziročným porovnaním predstavujú pokles o **3 561 118,00 eur** z dôvodu obmedzenia prímestskej autobusovej dopravy v čase mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu na Slovensku a tým zníženie mobility obyvateľov. Na základe uvedeného sme zaznamenali medziročný pokles počtu prepravených osôb o 7 425 792 cestujúcich, čo predstavuje pokles o 36,5 %. Najväčší pokles

sme zaznamenali v skupine cestujúcich „žiaci a študenti“ a to až o 51 %. Dôvodom boli uzatvorené všetky školy a školské zariadenia, kultúrne zariadenia a strediská pre voľnočasové aktivity a pod.;

- **ďalšie výnosy** vo výške 249 928,00 eur, pričom medziročne vzrástli ďalšie výnosy o 175 718,00 eur z titulu poskytnutia nenávratného finančného príspevku na kúpu 6 autobusov (SAD Prievidza a. s.), z titulu úhrady finančného príspevku na úhradu náhrady mzdy zamestnancov pre zamestnávateľa zasiahnutého mimoriadnou situáciou (SAD Prievidza a. s.), odpredaja odpísaných a vyradených autobusov (SAD Trenčín, a. s.);
- **príspevok** - poskytnuté mesačné preddavky z Rozpočtu TSK na rok 2020 v mesačných platbách za obdobie január až november 2020 vo výške 19 739 920,00 eur a finančné vyrovnanie (poskytnutý príspevok) preukázanej straty za I. až III. štvrťrok 2020 vo výške 3 760 080,00 eur (spolu 23 500 000,00 eur v súlade so Zmluvou).

Graf č. 4

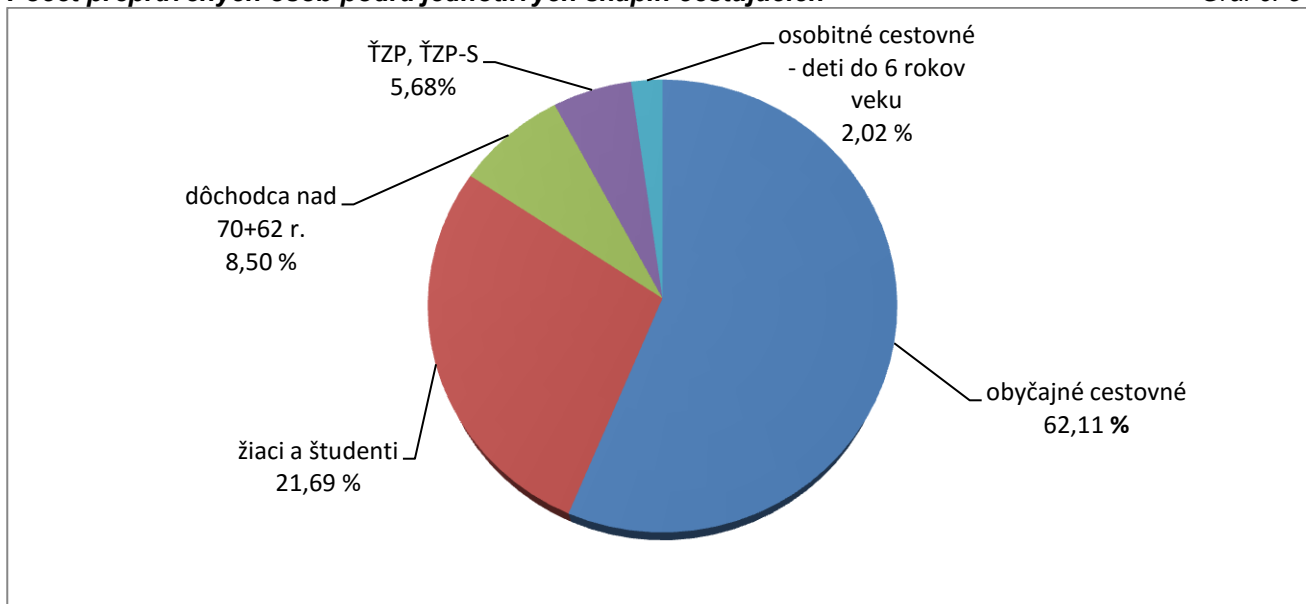

V roku 2020 **prepravili** zmluvní dopravcovia v prímestskej autobusovej doprave **13 553 733 osôb**, z toho:

- 8 418 018 osôb za obyčajné cestovné (čo je 62,11 % z celkového počtu prepravených osôb),
- 2 939 959 osôb za zľavnené cestovné „žiaci, študenti do 26. roku veku“, t. j. 21,69 % z celkového počtu prepravených osôb,
- 1 151 898 osôb v skupine cestujúcich „dôchodcovia nad 62, resp. 70 rokov veku“ – čo predstavuje 8,50 % z celkového počtu prepravených osôb,
- 769 734 osôb za zľavnené cestovné v skupine cestujúcich „ŤZP a ŤZP-S“, t. j. 5,68 % z celkového počtu prepravených osôb,
- 274 124 osôb za osobitné cestovné „deti do 6. roku veku“, čo predstavuje 2,02 % z celkového počtu prepravených osôb.

Počet prepravených osôb podľa jednotlivých skupín cestujúcich

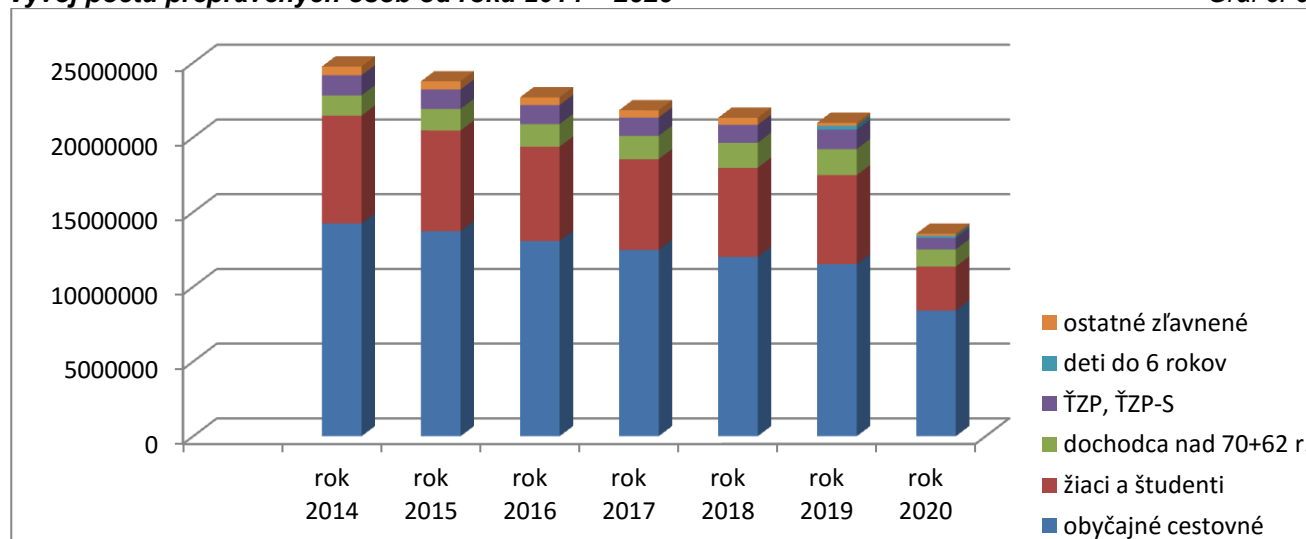
Graf č. 5

Medziročný pokles počtu prepravených osôb v prímestskej autobusovej doprave o 7 425 792 cestujúcich (pokles o 35,5 %) je spôsobený obmedzením prevádzky prímestskej autobusovej dopravy v čase vládou SR vyhláseného mimoriadneho stavu, resp. núdzového stavu od 13.03.2020, ktorý trvá dodnes. S ohľadom na uzatvorenie všetkých škôl a školských zariadení sme zaznamenali najväčší pokles počtu prepravených osôb v skupine „žiaci a študenti“ až o 51 %.

Vývoj počtu prepravených osôb od roku 2014 – 2020

Graf č. 6

Spracoval: Oddelenie verejnej dopravy na základe podkladov zmluvných dopravcov

Zo strany TSK boli vykonané finančné kontroly u zmluvných dopravcov v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré boli zamerané na kontrolu vybraných EON – náklady na opravy a udržiavanie, náklady spojené s marketingom, náklady na právne služby, náklady na priame mzdy, náklady za vstupy na autobusové stanice, na odpisy, na vykazovanie tržieb z cestovného a počtu prepravených osôb a i. v súlade s Prílohou č. 14, resp. Prílohou č. 15 k Zmluve.

Pre zabezpečenie efektívnosti, hospodárnosti a účelovosti vynaložených finančných prostriedkov z Rozpočtu TSK, ktorými TSK financuje služby vo verejnom záujme, pristúpil TSK na základe verejného obstarávania k výberu nezávislého externého auditu. Externý audit vykonala nezávislá externá audítorská firma PKF Slovensko s. r.o., Prievidza v mesiaci marec 2021. Externý audit bol zameraný na overenie, posúdenie a opodstatnenosť ekonomicky oprávnených nákladov a výnosov

za rok 2020. Trenčiansky samosprávny kraj z dôvodu neustále rastúcich nákladov na služby vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave pristúpil v súčinnosti so zmluvnými dopravcami k realizácii opatrení na podporu cestovania autobusovou dopravou s cieľom zastabilizovať, popr. zvýšiť počet cestujúcich.

Aj napriek zložitej pandemickej situácii v roku 2020 boli zo strany Trenčianskeho samosprávneho kraja realizované viaceré činnosti v súčinnosti so zmluvnými dopravcami:

- pravidelné sledovanie a vyhodnocovanie jednotlivých autobusových spojov/liniek a ich prispôbenie aktuálnej pandemickej situácii s cieľom efektívneho využívania prímestskej autobusovej dopravy aj v tomto období,
- zavedenie časových cestovných lístkov (7-dňových a 30-dňových) odo dňa 13.12.2020,
- úprava, resp. zvýšenie Tarify prímestskej autobusovej dopravy v jednotlivých tarifných pásmach v priemere o 10 %,
- na základe Zastupiteľstvom TSK schváleného Plánu dopravnej obslužnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja (ďalej len PDO TSK) sa konali v priebehu roka viaceré rokovania s jednotlivými starostami obcí vo veci optimalizácie a harmonizácie služieb vo verejnom záujme. Vzhľadom na hospodárnosť a efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov na prímestškú autobusovú dopravu a v súlade s odporúčaniami PDO TSK pristúpil TSK k zníženiu cca 245 tis. tarifných kilometrov, a to zmenou cestovných poriadkov realizovanou odo dňa 13.12.2020. Znížením objemu tarifných kilometrov dôjde k úspore ekonomicky oprávnených nákladov v roku 2021 v čiastke cca 395 tis. eur,
- za účelom skvalitnenia dopravnej obslužnosti, zefektívnenia prímestskej autobusovej dopravy a kvality cestovania pre cestujúcu verejnosť pristúpil Trenčiansky samosprávny kraj spolu so zástupcami Mesta Partizánske k vytvoreniu tzv. Spoločného dopravného územia na území mesta Partizánske. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli na uzatvorení Zmluvy o spolupráci pri zabezpečení prepravy cestujúcich na území mesta Partizánske spojmí prímestskej autobusovej dopravy od roku 2021,
- z dôvodu obmedzenia prímestskej autobusovej dopravy a zavedenia mimoriadnych opatrení v čase mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu v roku 2020 Trenčiansky samosprávny kraj vyčíslil úbytok tržieb z cestovného k 31.05.2020 vo výške 1 740 206,00 eur a požiadal Ministerstvo dopravy a výstavby SR a Ministerstvo financií SR o poskytnutie mimoriadnej účelovej dotácie na kompenzáciu úbytku tržieb z cestovného. Zároveň prostredníctvom Združenia samosprávnych krajov SK8 bola zaslaná Žiadosť o hľadanie riešenia, resp. Žiadosť o kompenzáciu úbytku tržieb z cestovného v prímestskej autobusovej doprave, v ktorej sme vyčíslili úbytok tržieb z cestovného za rok 2020 vo výške 3 561 118,00 eur, ktorý požadujeme kompenzovať.

Záver:

V zmysle Zmluvy poskytol Trenčiansky samosprávny kraj zmluvným dopravcom mesačné preddavky (za obdobie január až november 2020) za zrealizované služby vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave za rok 2020. Zároveň boli zrealizované pravidelné štvrtročné zúčtovania preddavkov náhrady preukázanej straty v súlade s platnou legislatívou SR a podľa čl. VI., bod 6. 2. Zmluvy podľa zmluvných dopravcov:

1) Výška preukázanej straty za rok 2020:

SAD Prievidza a. s.	-10 067 143,00 eur
SAD Trenčín, a. s.	-19 435 709,00 eur

2) Poskytnutý mesačný preddavok/príspevok za obdobie január až november 2020 z Rozpočtu TSK v roku 2020 vrátane finančného vyrovnanja za I. až III. štvrtrok 2020:

SAD Prievidza a. s.	7 950 000,00 eur
SAD Trenčín, a. s.	15 550 000,00 eur

3) Neuhradená náhrada preukázanej straty za rok 2020:

Doplatok TSK pre SAD Prievidza a. s.	-2 117 143,00 eur
Doplatok TSK pre SAD Trenčín, a. s.	-3 885 709,00 eur